

Posudek oponenta

Diplomant: Stanislav Holec

**Diplomová práce: Microsoft case – two opposing views
(Comparison of the US and the EU Treatment)**

Diplomant si zvolil zajímavé, leč velmi obtížné komparativní téma:

Zajímavé zejména z toho hlediska, jak k jednomu svou podstatou témuž problému přistupují dvě různé jurisdikce, jejichž společným cílem je chránit soutěž, obtížné z toho hlediska, že se porovnávají dva zcela legislativně i způsobem právního a ekonomického uvažování a rozhodování různé právní systémy.

Předmětem práce je porovnání rozhodnutí o protisoutěžním jednání Microsoftu soudy v USA a Evropskou komisí. Diplomant si z komentovaných rozhodnutí zvolil pro zpracování toliko otázku posouzení vázanosti. Téma práce pak předurčilo zvolené metody, analytickou, komparativní a syntetickou.

Po formální stránce je práce rozdělena v zásadě na tři části: v první se diplomant zabývá soutěžním právem USA a jeho aplikací na případ Microsoft, v druhé části komunitárním soutěžním právem a jeho aplikací na případ Microsoft, třetí část obsahuje porovnání obou přístupů a jejich rozdílné aspekty.

Osobně se nedomnívám na rozdíl od Úvodu práce, že by výsledek amerického a evropského rozhodnutí byl – až na uloženou pokutu - věcně tak příliš divergentní. Obě jurisdikce došly ke shodnému závěru, že chování Microsoftu na trhu nebylo prosté vad. Obě dospěly k závěru, že je třeba se závadným jednáním skoncovat. Zdánlivý rozdíl mezi výsledným rozhodnutím/smírem dosaženým v USA a rozhodnutím v EU vyplývá spíše z rozdílu v procesní stránce věci, když v USA je rozhodnutí výsledkem soudního sporu, v němž lze dospět ke smírnému urovnání věci, kdežto v kontinentálním právu je výsledkem administrativního rozhodnutí. Americké rozhodnutí stejně tak jako evropské rozhodnutí shledaly závadnost jednání ve dvou skutečnostech: v odmítání Microsoftu poskytnout technické údaje k zajištění interoperability systému, které by umožnily konkurentům soutěžit v přídatných produktech a ve vázání prodeje PC operačního systému na současný odběr přídatných produktů Microsoftu (Media Player). Americké rozhodnutí dává však Microsoftu příležitost samostatně podle vlastního uvážení vyhovět závěrům smíru uzpůsobením svého chování na trhu, kdežto evropské rozhodnutí ukládá povinnosti.

Diplomant si práci omezil na jednu stránku projednávané věci, a to na otázku vázanosti, v níž podrobně analyzoval americký a evropský způsob posuzování této skutkové podstaty z toho hlediska, zda je takové jednání zakázané per se, popř. zda z absolutního zákazu může existovat výjimka, a když ano, pak za jakých podmínek. Podle amerického způsobu posuzování lze uplatnit u této skutkové podstaty i pravidlo rozumnosti a ustoupit od striktního posouzení vázanosti jako zakázaného per se, jestliže lze vyvážit proti sobě výhody pro spotřebitele a negativní důsledky vázanosti ve prospěch uspokojení spotřebitelů.

Nicméně Komise také shledala možnost pro uplatnění rule of reason v tomto případě, ovšem nedospěla k tak jednoznačnému zproštění Microsoftu z vázanosti, jak to učinil americký

soud, a spíše zdůraznila hledisko možného uzavření trhu pro ostatní soutěžitele na poli
přídavných zařízení.

Domnívám se, že by bylo účelné, kdyby diplomant rovněž zvážil otázku, zda skutečnost, že
americké soudy na rozdíl od Komise pominuly otázku relevantních trhů ve prospěch hlediska
uspokojení spotřebitelů, neměla vliv na rozdílný přístup k projednávání věci. Pokud pak jde
o konstatování, že evropské rozhodnutí není primárně zaměřeno na ochranu soutěže, ale spíše
na ochranu konkurentů Microsoftu, lze si položit otázku, jak lze ochránit soutěž, není-li na
trhu přítomna také konkurence. Alternativně také, zda vytěsnění konkurence na některém
sekundárním trhu vyvážené poskytnutím vázaných přídavných výrobků spotřebitelům
zdarma je skutečně nejlepší cestou k inovacím.

Diplomant v práci postřehl hlavní aspekty rozdílného přístupu k projednávanému případu
v rozhodovací praxi USA a EK, resp. SPI při posuzování protisoutěžního jednání vázanosti a
nevyhnul se ani zmínce o možné různé politické motivaci pro obě rozhodnutí. Zřejmě
preferuje menší zásahy do tržního chování podniků, byť i protisoutěžního, ze strany veřejné
autority, pokud přispívají k uspokojení spotřebitelů a větší ekonomické efektivnosti.

Práci pokládám za dobrou, vyhovující požadavkům kladeným na diplomové práce a
způsobilou k obhajobě.

V Praze, 29. srpna 2007

JUDr. Jindřiška Munková